

Allergeninformation på restaurang & Café

Miljösamverkan
Stockholms Län

2016-09-07

Bakgrund

- Införförordningen ställer nya krav på information
- Krav på information för livsmedel som inte är färdigförpackad.
- Exempel: Företagen måste kunna ge konsumenterna information om:
 - **Tillsatta allergener i maten**
 - Livsmedlets beteckning
 - Viss ytterligare information om bland annat hämtmat.

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

BILAGA II

Ämnen/produkter som orsakar allergi/intolerans

- Spannmål som innehåller gluten (såsom vete, råg, korn och havre)
- Kräftdjur
- Ägg
- Fisk
- Jordnötter
- Sojaböner
- Mjök
- Nötter och mandel
- Selleri
- Senap
- Sesamfrön
- Svaveldioxid och sulfid
- Lupin
- Blötdjur (t.ex. musslor, snäckor och bläckfisk).

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Beaktandesats 48

- Medlemsstaterna bör ges rätt att utifrån lokala förhållanden och omständigheter ta fram egna regler gällande information om livsmedel som inte är färdigförpackade.
- Även om konsumenternas krav på annan information i dessa fall är begränsade, anses uppgifter om potentiella allergener vara mycket viktiga.
- Information om potentiella allergener bör alltid tillhandahållas konsumenterna.

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Artikel 44: Nationella åtgärder för livsmedel som inte är färdigförpackade

- Livsmedel som inte är färdigförpackade eller för livsmedel som förpackas på försäljningsstället på konsumentens begäran eller är färdigförpackade för direkt försäljning:
 - Tillhandahållande av allergiinformation obligatorisk (artikel 9.1 c)
 - Övriga uppgifter som anges i artiklarna 9 och 10 inte obligatoriska om inte medlemsstaterna antar regler att dessa uppgifter eller delar av dem ska tillhandahållas.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

BILAGA II Ämnen/produkter som orsakar allergi/intolerans

- Spannmål som innehåller gluten (såsom vete, råg, korn och havre)
- Kräftdjur
- Ägg
- Fisk
- Jordnötter
- Sojaböner
- Mjölk
- Nötter och mandel
- Selleri
- Senap
- Sesamfrön
- Svaveldioxid och sulfit
- Lupin
- Blötdjur (t.ex. musslor, snäckor och bläckfisk).

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Viktigt att tänka på

- Ej tillsatt ≠ Fri från
- Spår av behöver normalt ej anges
- Uppger ett företag att något är "Fri från" gäller andra lagkrav.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Hur kan informationen lämnas - 10 § (LIVSFS 2014:4)

Livsmedelsverkets författningssamling

2008 (2011:2013)
Livsmedelsverkets föreskrifter
om livsmedelsinformation:

LIVSFS 2014:4
(H 125)
Utkom från trycket
15 oktober 2014

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Tillvägagångsätt 1

- Skriftligt anslag eller liknande i livsmedlets omedelbara närhet.
- Exempel på rättvisande information:
 - På en skylt i den omedelbara närheten av en paj som säljs är det angivet vilka allergener som ingår i pagen.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Tillvägagångsätt 2

- Skriftligt material som presenterar eller åtföljer livsmedlet
 - Om materialet lämnas på konsumentens begäran måste livsmedelsföretagaren, precis som när informationen ges muntligt, förtydliga att materialet finns tillgängligt.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Tillvägagångsätt 3

- Muntlig kommunikation
 - Om materialet lämnas på konsumentens begäran måste livsmedelsföretagaren, precis som när informationen ges muntligt, förtydliga att materialet finns tillgängligt.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Tillvägagångsätt 4

- Livsmedlets beteckning
 - Genom att ange livsmedlets beteckning, under förutsättning att det av beteckningen tydligt framgår att det allergena ämnet ingår i livsmedlet.
- *Exempel på rättvisande information:*
 - I omedelbar närhet till en soppa finns en skylt med beteckningen "sellerisoppa".

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Tillvägagångsätt 5

- Annan metod i kombination med att uppgifterna även kan tillhandahållas muntligen
 - Exempel: Konsumenten kan läsa livsmedelsinformationen på en läsplatta eller datorskärm som finns i anslutning till en servering.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Uppgifter som endast lämnas efter förfrågan

- Om livsmedelsföretagaren väljer att lämna uppgifterna först efter förfrågan från konsumenten, ska denne se till att det tydligt framgår hur konsumenten kan få tillgång till uppgifterna.
- En särskild upplysning om hur man kan få tillgång till uppgifterna kan ges skriftligen, t.ex. genom anslag eller i en meny, eller muntligen.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Undantag enligt 10 § (LIVSFS 2014:4)

- Om en utredning av konsumentens allergier och överkänslighet har gjorts, och noterats i förväg, och livsmedlet sedan överläts till konsumenten utifrån dessa uppgifter, behöver konsumenten inte upplysas om att denne kan få information om innehåll av allergena ingredienser från livsmedelsföretagaren.
- Bestämmelsen kan exempelvis vara aktuell för förskolor, skolor och sjukhus, men även restauranger som har god kontakt med sina kunder.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Skriftligt anslag eller liknande i livsmedlets omedelbara närhet (1)
Skriftligt material som presenterar eller åtföljer livsmedlet (2)
Muntlig kommunikation (3)
De allergener som ingår framgår av det berörda livsmedlets beteckning (4)
Annan metod i kombination med att uppgifterna även kan tillhandahållas muntligen (5)
Uppgifter enligt punkt 1-5 lämnas först efter förfrågan från konsumenten. Det framgår för konsumenten genom t.ex. anslag eller i en meny, eller muntligen hur hen kan få tillgång till uppgifterna.
Uppgifter enligt punkt 1-5 lämnas först efter förfrågan från konsumenten. Upplysning om hur konsumenten kan få tillgång till uppgifterna bedöms inte behövas eftersom livsmedlet överläts till konsumenten utifrån tidigare utredning om konsumentens allergier och överkänslighet.
Företaget uppfyller inte 10 § i LIVSFS 2014:4. Avvikelsen beror på att verksamheten antingen helt saknar metod eller inte uppfyller § 10 fullt ut.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Välj kategori av livsmedel

- Dagens rätt
- Tillbehör till dagens rätt
- Salladsbuffé
- À la carte
- Bröd och bakverk

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Kontrollpunkt 2:

Verifiera om uppgifterna som lämnas är fullständiga och korrekta

Verifiering nr 1	Bröd och bakverk
Dagens rätt	À la carte
Tillbehör till dagens rätt	Namn eller typ av maträtt/livsmedel som granskats
Salladsbuffé	
Angivna allergener	
Ja, redovisade allergener stämmer överens med innehåll (ej avvikelser)	
AVVIKELSE: Nej, ytterligare allergener än de som anges finns i livsmedlet Namn eller typ av allergen som inte redovisats:	
AVVIKELSE: Allergeninformationen saknas eller är ofullständig p.g.a. att företaget saknar tillräckligt underlag om vilka allergener som ingår i ett visst livsmedel/maträtt.	
Allergiinformation finns, men uppgifterna går inte att verifiera t.ex. p.g.a. personals frånvaro eller liknande (betecknas inte som avvikelse i detta projekt).	

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Betydelse av de olika svarsalternativen

- AVVIKELSE: Allergeninformationen saknas eller är ofullständig p.g.a. att företaget saknar tillräckligt underlag om vilka allergener som ingår i ett visst livsmedel/maträtt.
- Exempel:
 - Cafét saknar ingrediensförteckning för ett eller bakverk som köpts in
 - Djupfrysta rester har tinats och används i dagens produktion. Allergeninformation saknas.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Betydelse av de olika svarsalternativen

- Allergiinformation finns, men uppgifterna går inte att verifiera t.ex. p.g.a. personals frånvaro eller liknande (betecknas inte som avvikelse i detta projekt).
- Exempel:
 - Kocken gick hem.
 - Mat har levererats från ett annat kök.

2016-09-07

 Miljösamverkan
Stockholms Län

Rapportering

- <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfKBvI-uhSCKDiGQDVXRbXrdxGL46z9CTYULzR-x4qQdIOBJQ/viewform>

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Tidschema

- September till november 2016.
- Resultatet kommer att sammanställas och presenteras i en projektrapport.
- Resultaten kommer att jämföras med föregående år.
- Projektrapporten i början av 2017.

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Frågor eller synpunkter?

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Dolda allergener

2016-09-07

Livsmedel som ofta döljer ägg

- Bearnaisesås och majonnäs.
- Bröd, konditorivaror och marängar.
- Bröd penslat med ägg.
- Ströbröd och panering
- Pasta
- Såser
- Glass
- Sorbet (äggvita)
- Utländska ostar (Lysozym/E 1105 från ägg)

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Livsmedel som ofta döljer fisk

- Köttträtter som smaksatts med ansjovis
- Leverpastej
- Charkprodukter
- Såser & buljonger
- Asiatisk mat
- Caesardressing

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Livsmedel som ofta döljer soja

- Emulgeringsmedel sojalecitin (E322)
- Vegetariska alternativ till köttprodukter
- Glass och mjölkersättning

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län

Andra dolda allergener

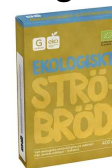
Selleri

Gluten

Senap

Ägg

Vetemjöl

Var uppmärksam på:

- Receptändringar
- Ersättningsvaror
- Olika kunskapsnivåer
- Kockens matglädje

2016-09-07

Miljösamverkan
Stockholms Län